

პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: სახვითი ხელოვნება

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: სახვითი ხელოვნების დიპლომირებული სპეციალისტი

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი ლევან სილაგამე

პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:

პროგრამის მიზანი:

პროგრამაში გათვალისწინებულია არა მარტო დარგის სპეციფიკა, არამედ ფაკულტეტის და უმაღლესი სასწავლებლის ხასიათი. პროგრამა მიზნად ისახავს სახვითი ხელოვნების სფეროში პრაქტიკოსი-სპეციალისტის აღზრდას, რომელსაც ექნება მხატვრისთვის აუცილებელი ფუნდამენტური ჩვევები, ოსტატობა და ჰუმანიტარული განათლება.

პროგრამის მიზანია ბაკალავრს შეასწავლოს არა მხოლოდ მხატვრობის სპეციფიკა, არამედ შესძინოს უნარი უპასუხოს საზოგადოების მოთხოვნებს, რომელზეც არის დამოკიდებული თუ რაოდენ წარმატებული იქნება კონკრეტული მხატვრის ინდივიდუალური შემოქმედება. წინასწარ არავინ იცის, როგორი იქნება საზოგადოების მხრიდან მასზე მოთხოვნა. სწორედ ამ მოსაზრებიდან გამომდინარე ამოცანა შემდგომშია – სასწავლო პროგრამის წარმატებით დასრულების შედეგად სტუდენტი შეიძენს ცოდნას და კვალიფიკაციას, რომელიც ინდივიდუალური შემოქმედებითი მოღვაწეობის გარდა, გამოადგება საზოგადოებაში პროფესიული ინტეგრირებისთვის. მისი დარგობრივი კომპეტენცია და უნარ-ჩვევები დაზღურ ფერწერასა და გრაფიკაში, მხატვრულ დიზაინში გამდიდრებული იქნება ჰუმანიტარის ფუნდამენტური განათლებით. აქ კვლავ უნდა გაეხვას ხაზი დარგის სპეციფიკას და უნდა დასაბუთდეს მხატვრობის ვიწრო სპეციალობების საერთო ქუდის ქვეშ გაერთიანების მიზანშეწონილობა. სახვითი თუ გამოყენებითი ხელოვნების სფეროებში მოღვაწე მხატვრებისთვის არსებობს ფუნდამენტური ცოდნა და ტექნიკურ ჩვევათა კომპლექსი, რომელიც ხატვის, ფერწერისა და სამგანზომილებიანი პლასტიკის (რა თქმა უნდა, სხვა და სხვა დოზირებით და შეფარდებით) შესწავლას ემყარება. ხოლო ვიწრო სპეციალიზაცია იმ საგანთა შესწავლით განისაზღვრება, რომელიც კომპოზიციის ბლოკს განეკუთვნება. (აქ შეიძლება გამოვყოთ: ფერწერა, გრაფიკა, ტანსაცმლის მოდელირება და დეკორატიული ქსოვილების დიზაინი) თუმცა ზოგადად საბაკალავრო პროგრამის ერთიანობაზე არც სქემატურად, არც იდეაში ეს არ მოქმედებს და მხოლოდ დიპლომის დანართის საგანთა ჩამონათვალში აისახება.

ჩვენი აზრით ასეთი სქემა სწორად ასახავს ბაკალავრიატის ეტაპზე სახვითი ხელოვნების სწავლების შესაძლებლობას, რადგან უმაღლეს სასწავლებელში ჩარიცხული კონტიგენტის სასტარტო ცოდნას და უნარ-ჩვევებსაც ითვალისწინებს და სწავლების საკრედიტო მოცულობასაც.

პროგრამის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- სტუდენტი იძენს სახვითი ხელოვნებისა და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების განვითარების ისტორიის ზოგადი ცოდნას.
- შეუძლია სახვითი ხელოვნების ძირითადი, ტრადიციული დარგების (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, არქიტექტურა) და გამოყენებითი ხელოვნების დარგების დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების, ამოცანების და სტილისტიკის გარჩევა.
- სტუდენტი კარგად იცნობს დაზგური მხატვრობისთვის საჭირო მრავალფეროვან მასალას, მისი სწორად გამოყენების თეორიულ მეთოდებს. დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების დარგებისთვის აუცილებელ სამუშაო ინსტრუმენტებს და დამხმარე მოწყობილობას, ასევე მასალას, რომლის დიზაინერულ გაფორმებაზე უხდება მხატვარს მუშაობა.
- მხატვრობის ტრადიციული მეთოდების ცოდნასთან ერთად სტუდენტი იცნობს თანამედროვე ტექნოლოგიებს სახვითი და დიზაინერული აზროვნების სფეროში – კერძოდ კომპიუტერულ პროგრამებს, რომელიც ამ სფეროს ემსახურება.
- სტუდენტს კარგად ესმის ზოგადად მხატვრობის სპეციფიკა და ამ სფეროში შეფასების კრიტერიუმების არაერთგვაროვნება – აცნობიერებს, რომ როგორც ხელოვნების ნიმუშის, ასევე მხატვრული და დიზაინერული იდეის და მისი კონკრეტული ამოცანის და გარემოსთვის მისადაგების შეფასებისას უნდა გაიმიჯნოს დარგობრივი თუ სტილისტური კანონიკა და შემოქმედების თავისუფლება.
- შეძენილი აქვს სახვითი ხელოვნებისთვის ფუნდამენტური ცოდნა ფერის, ფორმის, ჩრდილისა და განათების, სივრცისა და სასურათე სიბრტყის ურთიერთდამოკიდებულების, მხატვრული იდეის და თემატიკის შემოქმედების საბოლოო პროდუქტთან დაკავშირების შესახებ.
- ესმის და აცნობიერებს სახვით ხელოვნებაში და დიზაინში კომპოზიციური აზროვნების მნიშვნელობას; აქვს მხატვრული კომპოზიციის სხვადასხვა დარგში და მასალაში სტილისტური და მიზნობრივი დატვირთვის გათვალისწინებით გამოყენების ცოდნა.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები

- პრაქტიკული უნარების გამომუშავება პროგრამისთვის პრიორიტეტს წარმოადგენს და საგნების უმრავლესობა ამ საქმეს ემსახურება.
- დაზღუდვები ფერწერასა და გრაფიკაში, აგრეთვე გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზებზე სამუშაოდ საჭირო მასალების, ინსტრუმენტებისა და დამხმარე ინვენტარის პრაქტიკაში სწორად და ოპტიმალურად გამოყენების უნარ-ჩვევები.
- სტუდენტი სრულყოფილად ფლობს აკადემიური ხატვის ტექნიკას და ხერხებს – შეუძლია ნებისმიერი სირთულის მოდელის სწორი კონსტრუქციული გადმოტანა სასურათე სიბრტყეზე და მისი შემდგომი შუქ-ჩრდილული დამუშავება.
- სტუდენტი ფლობს ზეთის ფერწერის, აკვარელის, ტემპერისა და გუაშის ტექნიკას. მას შეუძლია ამ სახეობის საღებავების მრავალფეროვანი შესაძლებლობების გამოყენება დაზღუდვები და მონუმენტურ ფერწერაში (სასურათე სიბრტყის მასალისა და დანიშნულების მიხედვით მათი სწორად შერჩევიდან ტექნიკური და სტილისტური ნიუანსების შეჯერებამდე) და გრაფიკაში, გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების ესკიზების შესაქმნელად.
- შეუძლია სხვადასხვა სამხატვრო ტექნიკის სინთეზისა ან მათი სამუშაოს შესრულების ეტაპების მიხედვით მონაცვლეობის მემუვობით შექმნას მხატვრული პროდუქცია და შეასრულოს გაფორმებითი ხასიათის მხატვრული სამუშაო.

ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:

- მხატვრობის სპეციფიკიდან გამომდინარე იდეის ჩამოყალიბების და სწორად გაანალიზების ეტაპი საბოლოო პროდუქციის შექმნის წარმატების აუცილებელი ბაზისია. ასეთი უნარის ჩამოყალიბება ხდება კომპლექსურად სწავლების მთელი პერიოდის მანძილზე და მიბმულია იდეის ხორხშესხმისათვის საჭირო პრაქტიკული უნარების განვითარებასა და თეორიული ცოდნის მიღებაზე. როგორც დამოუკიდებელი, დაზღუდვები მხატვრული ნაწარმოების, ასევე დიზინერული იდეაც დაკავშირებულია კომპოზიციურ აზროვნებასთან, რაც არა მხოლოდ საგნებისა და ფორმების სიბრტყობრივ და სივრცობრივ მანიპულირებას, არამედ ადამიანის აზროვნების, ქმედების და განწყობის შემოქმედებითდ სინთეზირებას წარმოადგენს.
- სწავლის და პრაქტიკული მუშაობის სტრატეგიისა და დროის ორგანიზება სწავლების პერიოდში ბუნებრივად შეძენილი უნარია, რადგან მხატვრობის შესწავლა პროგრამის მიხედვით შედგება არაერთგვაროვანი მეთოდისგან (თეორიული ცოდნის მიღება, სახელოვნებო ტექნიკისა და უნარ-ჩვევების განვითარება, მხატვრულ-კომპოზიციური აზროვნება) და ხარისხიანი მხატვრული პროდუქტის მიღებაც მხოლოდ სწორად გაწერილი ციკლების შესრულების შედეგად შეიძლება დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი შემოქმედებითი იდეის დამკვეთისთვის მისაღები, წარმატებული მხატვრული ფორმის პროდუქციად გადაქცევის აუცილებლობაა.

- ტექნოლოგიური მოწყობილობების და ტექნიკის გამოყენებისა და ინფორმაციის მენეჯმენტის უნარი ვითარდება თანამედროვე კომპიუტერული ტექნოლოგიების და პროგრამების სწავლების გვერდით. მითუმეტეს, რომ მხატვრობის და დიზაინის სფეროში ასათვისებელი პროგრამები უფრო რთული და ტევადია, ვიდრე უბრალო საინფორმაციო პროგრამები. სტუდენტი ინფორ-მაციას იღებს აგრეთვე სასწავლო და დამხმარე ლიტერატურიდან, რომლის ნაწილი კლასიკური სახვითი ხელოვნების და მისი განვითარების შესწავლას ემსახურება – აქედან გამომდინარე მას განსხვავებული ინფორმაცია მიეწოდება სხვა და სხვა ჭრილში და მათი შეჯერების და გაანალიზების უნარი უვითარდება ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების ჩვევასთან ერთად.
- მშობლიურ ენაზე ზეპირი და წერიტი კომუნიკაციის უნარს სტუდენტი სასტარტო პოზიციიდან ფლობს (პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა ეგ გამარტივებული წესით)
- მნიშვნელოვანია ინგლისური ენის ფლობა, რადგან თანამედროვე დიზაინის სამყაროში (დიზაინი ყოველთვის გულისხმობს დიდი დოზით ნოვაციას) მის გარეშე მიღებული ინფორმაცია მწირი იქნება.
- მხატვრობის წმინდა ინდივიდუალისტური სფეროების გამოკლებით (დაზგური ფერწერა და გრაფიკა და ა.შ.) ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის ჩვევას სტუდენტი ეუფლება
- დამოუკიდებლად მუშაობის უნარი მხატვრის მოღვაწეობის ქვაკუთხედაა ყველა დარგში (ინტერდისციპლინარულ ჯგუფში მუშაობის ჩათვლით)

დასაქმების სფეროები:

სასწავლო პროგრამის წარმატებით დამთავრების შემდეგ სტუდენტს ექნება საკმარისი ცოდნა, კვალიფიკაცია და პრაქტიკული ჩვევები, რათა დასაქმდეს შემდეგი მიმართულებით:

- 1) დაზგური მხატვრობის (ფერწერა, გრაფიკა) დარგებში ინდივიდუალური შემოქმედებითი მუშაობა;
- 2) კინოს, თეატრისა და ტელევიზიის მხატვრობა;
- 3) საგამომცემლო საქმე;
- 4) ნებისმიერი სფერო, სადაც პროდუქციის, ობიექტის და პერფორმანსის მხატვრული გაფორმება არის საჭირო.

სწავლის გაგრძელების საშუალება: სახვითი ხელოვნების პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამა თავსებადია თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ამავე სახელწოდების საბაკალავრო პროგრამასთან და ეეგ-ს შესაბამისი კომპონენტების ჩაბარების შემთხვევაში (ქართული ენა და ლიტერატურა, უცხოური ენა, არჩევით: საქართველოს ისტორია და საზოგადოებრივი მეცნიერებები ან ლიტერატურა), სტუდენტს შეუძლია სწავლა განაგრძოს თსუ სახვითი ხელოვნების საბაკალავრო პროგრამაზე (სადაც პროფესიული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში დაგროვილი ყველა კრედიტის აღიარება მოხდება).

პროგრამის მოცულობა: ექვსი სემესტრი – 180 კრედიტი.

შეფასების ზოგადი წესი: სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. გთავაზობთ ზოგად ჩარჩოს:

91 -100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

სამეცნიერო კვლევის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა სპეციალიზირებული სტუდია-ლაბორატორიების და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ცენტრის სახით პროგრამის სტრუქტურისა და სწავლების პრაქტიკული ხასიათის გამო აუცილებელია. პროგრამა დარგობრივი კუთხით სწორედ ისე

არის შემუშავებული, რომ მაქსიმალურად იქნას გამოყენებული არსებული დანადგარები, ტექნიკა, დამხარე ინვენტარი და აღჭურვილობა.

სახვითი სელოვნების სტუდია-ლაბორატორია (საერთო ფართი 350 მ²), გააჩნია მხატვრობისთვის ოპტიმალური ბუნებრივი განათების წყარო და მაღალი ჭერი, აღჭურვილია დაზგური ფერწერის და გრაფიკისთვის აუცილებელი ინვენტარით – მოლბერტები (15), დაფები (40), ტუმბოები (100), სადგარები (50), თაბაშირის მარტივი და რთული მოდელები (35), ოფორტის დაზგა, ქანდაკების დაზგა.

სასწავლო პრაქტიკა: პროგრამის სავალდებულო და არჩევითი საგნების ძირითადი ნაწილი, რომელიც მოიცავს დაზგურ მხატვრობას (ფერწერა, გრაფიკა, მცირე პლასტიკა) ითვალისწინებს პრაქტიკულ მუშაობას სამხატვრო სტუდიაში. სტუდია აღჭურვილია დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე პრაქტიკული მუშაობისთვის აუცილებელი ინვენტარით. სტუდიის გარეთ სასწავლო-სამუშაო პრაქტიკა ითვალისწინებს მხოლოდ პლენერზე (ეტიუდეებზე გასვლა) მუშაობას, რასაც, ბუნებრივია, არ ესაჭიროება რაიმე ორგანიზაციასთან სპეციალური ხელშეკრულების გაფორმება.